

Учреждение образования
«Барановичский государственный университет»

Вестник БарГУ

Ежеквартальный научно-практический журнал

Издаётся с марта 2013 г.

Выпуск 7, декабрь, 2019.

Серия «Исторические науки
и археология. Экономические
науки. Юридические науки»

Учредитель: учреждение образования «Барановичский государственный университет».

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Главный редактор журнала Кочурко Василий Иванович, доктор сельскохозяйственных наук, профессор, академик Белорусской инженерной академии, академик Международной академии технического образования, академик Международной академии наук педагогического образования, академик Академии экономических наук Украины, заслуженный работник образования Республики Беларусь, ректор учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Заместитель главного редактора журнала Климук Владимир Владимирович, кандидат экономических наук, доцент, проректор по научной работе учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ СЕРИИ

Главный редактор серии

Познякевич Виктория Николаевна, кандидат экономических наук, доцент, заведующий кафедрой бухгалтерского учета, анализа, аудита и статистики учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Ответственный секретарь серии

Прудникова Аксана Николаевна, преподаватель кафедры бухгалтерского учета, анализа, аудита и статистики учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Редактор текстов на английском языке

Пинюта Ирина Вячеславовна, кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры профессиональной иноязычной подготовки учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Андрияшко Марина Васильевна (*ответственный за направление «Юридические науки»*), кандидат юридических наук, доцент, доцент кафедры общеправовых дисциплин и государственного управления учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Демидович Анатолий Викторович (*ответственный за направление «Исторические науки и археология»*), кандидат исторических наук, заведующий кафедрой социально-гуманитарных дисциплин учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Короб Александр Николаевич (*ответственный за направление «Экономические науки»*), кандидат экономических наук, доцент, заведующий кафедрой теоретической и прикладной экономики учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Безуглая Виктория Александровна, кандидат экономических наук, доцент, декан факультета экономики и права учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Биглова Гузель Фатиховна, доктор экономических наук, главный научный сотрудник Федерального государственного бюджетного учреждения науки «Уфимский федеральный исследовательский центр Российской академии наук» (Уфа, Республика Башкортостан, Российская Федерация).

Василевич Григорий Алексеевич, заслуженный юрист Республики Беларусь, доктор юридических наук, профессор, член-корреспондент Национальной академии наук Беларуси, заведующий кафедрой конституционного права Белорусского государственного университета (Минск, Республика Беларусь).

Вишневецкий Алексей Фёдорович, доктор исторических наук, профессор кафедры теории и истории государства и права учреждения образования «Академия Министерства внутренних дел Республики Беларусь» (Минск, Республика Беларусь).

Гурский Василий Леонидович, кандидат экономических наук, доцент, заведующий отделом экономики Государственного научного учреждения «Институт жилищно-коммунального хозяйства Национальной академии наук Беларуси» (Минск, Республика Беларусь).

Демичев Дмитрий Михайлович, доктор юридических наук, профессор, заведующий кафедрой теории и истории права учреждения образования «Белорусский государственный экономический университет» (Минск, Республика Беларусь).

Житкевич Галина Яковлевна, кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры бухгалтерского учета, анализа, аудита и статистики учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Захарченко Людмила Анатольевна, кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры экономической теории и логистики учреждения образования «Брестский государственный технический университет» (Брест, Республика Беларусь).

Карев Дмитрий Владимирович, доктор исторических наук, профессор, директор Центра междисциплинарных исследований диаспор и зарубежного белорусоведения учреждения образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы» (Гродно, Республика Беларусь).

Касич Алла Александровна, доктор экономических наук, профессор Кременчугского национального университета имени Михаила Остроградского (Кременчуг, Украина).

Ключко Римма Николаевна, кандидат юридических наук, доцент, заведующий кафедрой уголовного права, уголовного процесса и криминалистики учреждения образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы» (Гродно, Республика Беларусь).

Козлова Зоя Николаевна, кандидат исторических наук, доцент, доцент кафедры социально-гуманитарных дисциплин учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Колядко Иван Николаевич, кандидат юридических наук, профессор, профессор кафедры гражданского процесса и трудового права Белорусского государственного университета (Минск, Республика Беларусь).

Куган Светлана Федоровна, кандидат экономических наук, доцент, заместитель декана экономического факультета учреждения образования «Брестский государственный технический университет» (Брест, Республика Беларусь).

Кузьменко Владимир Иванович, доктор исторических наук, профессор, заведующий Центром истории постиндустриального общества Государственного научного учреждения «Институт истории Национальной академии наук Беларуси» (Минск, Республика Беларусь).

Литвинский Александр Владимирович, кандидат исторических наук, доцент кафедры социально-гуманитарных дисциплин учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Лосев Владимир Владимирович, кандидат юридических наук, доцент, ректор учреждения образования Федерации профсоюзов Беларуси «Международный университет «МИТСО» (Минск, Республика Беларусь).

Людвигевич Ольга Николаевна, кандидат юридических наук, заведующий кафедрой гражданских и уголовно-правовых дисциплин учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Лютый Анатолий Михайлович, доктор исторических наук, профессор, заведующий кафедрой истории Беларуси учреждения образования «Белорусский государственный педагогический университет имени Максима Танка» (Минск, Республика Беларусь).

Лученок Александр Иванович, доктор экономических наук, профессор, заведующий отделом макроэкономического регулирования и финансовой политики Государственного научного учреждения «Институт экономики Национальной академии наук Беларуси» (Минск, Республика Беларусь).

Манкевич Ирина Петровна, кандидат юридических наук, доцент, доцент кафедры гражданско-правовых дисциплин учреждения образования «Белорусский государственный экономический университет» (Минск, Республика Беларусь).

Матвеек Ярослав Николаевич, доктор юридических наук, реабилитированный, уполномоченный ректора Университета в Белостоке по делам сотрудничества с университетами Восточной Европы (Белосток, Польша).

Медведева Гульнара Борангалиевна, кандидат экономических наук, доцент, заведующий кафедрой экономической теории и логистики учреждения образования «Брестский государственный технический университет» (Брест, Республика Беларусь).

Момот Татьяна Валерьевна, доктор экономических наук, профессор Харьковской национальной академии городского хозяйства (Харьков, Украина).

Нечухрин Александр Николаевич, доктор исторических наук, профессор, заведующий кафедрой всеобщей и славянской истории учреждения образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы» (Гродно, Республика Беларусь).

Омельянюк Александр Михайлович, кандидат экономических наук, доцент, первый проректор учреждения образования «Брестский государственный технический университет» (Брест, Республика Беларусь).

Острогляд Александр Васильевич, кандидат юридических наук, доцент, проректор по научной работе частного высшего учебного заведения «Университет Короля Данила» (Ивано-Франковск, Украина).

Солодовников Сергей Юрьевич, доктор экономических наук, доцент, заведующий кафедрой экономики и права Белорусского национального технического университета (Минск, Республика Беларусь).

Таранова Татьяна Сергеевна, доктор юридических наук, профессор, заведующий кафедрой гражданско-правовых дисциплин учреждения образования «Белорусский государственный экономический университет» (Минск, Республика Беларусь).

Функ Ян Исифович, доктор юридических наук, профессор, профессор кафедры финансового права и правового регулирования хозяйственной деятельности Белорусского государственного университета (Минск, Республика Беларусь).

Черняк Юрий Вячеславович, кандидат исторических наук, доцент кафедры общеправовых дисциплин и государственного управления учреждения образования «Барановичский государственный университет» (Барановичи, Республика Беларусь).

Шабанов Вячеслав Борисович, доктор юридических наук, профессор, заведующий кафедрой криминалистики Белорусского государственного университета (Минск, Республика Беларусь).

Шалаев Владимир Павлович, доктор философских наук, профессор, декан факультета социальных технологий федерального государственного бюджетного образовательного учреждения высшего профессионального образования «Поволжский государственный технологический университет» (Йошкар-Ола, Республика Марий Эл, Российская Федерация).

Шевлюков Александр Петрович, доктор экономических наук, профессор, профессор кафедры экономической информатики, учета и коммерции учреждения образования «Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации» (Гомель, Республика Беларусь).

Шаркова Антонина Васильевна, доктор экономических наук, заведующий кафедрой экономики организации федерального государственного образовательного бюджетного учреждения высшего образования «Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации» (Москва, Российская Федерация).

Яковчик Николай Степанович, доктор экономических наук, доктор сельскохозяйственных наук, профессор, директор Института повышения квалификации и переподготовки кадров АПК учреждения образования «Белорусский государственный аграрный технический университет» (Минск, Республика Беларусь).

Адрес редакции:
ул. Войкова, 21, 225404 г. Барановичи.
Телефон: +375 (163) 64 34 77.
E-mail: vestnik@barsu.by .

Подписные индексы: 00993 — для индивидуальных подписчиков; 009932 — для организаций.

Свидетельство о регистрации средств массовой информации № 1533 от 30.07.2012, выданное Министерством информации Республики Беларусь.

В соответствии с приказом Высшей аттестационной комиссии Республики Беларусь от 21 января 2015 г. № 16 научно-практический журнал «Вестник БарГУ» серия «Исторические науки и археология. Экономические науки. Юридические науки» включён в Перечень научных изданий Республики Беларусь для опубликования результатов диссертационных исследований по историческим наукам и археологии, экономическим наукам, юридическим наукам.

Научно-практический журнал «Вестник БарГУ» включён в РИНЦ (Российский индекс научного цитирования), лицензионный договор № 06-1/2016.

Издатель: учреждение образования «Барановичский государственный университет».

Выходит на русском, белорусском и английском языках.

Журнал распространяется на территории Республики Беларусь.

*Заведующий редакционно-издательской группой А. Ю. Сидоренко
Технический редактор А. Ю. Сидоренко
Компьютерная вёрстка С. М. Глушак
Корректор Н. Н. Колодко*

Подписано в печать 18.12.2019. Формат 60 × 84 ¹/₈. Бумага офсетная. Печать цифровая. Гарнитура Таймс. Усл. печ. л. 20,00. Уч.-изд. л. 14,75. Тираж 75 экз. Заказ

Цена свободная.

Полиграфическое исполнение: Гродненское областное унитарное полиграфическое предприятие «Слонимская типография». Свидетельство о государственной регистрации издателя, изготовителя, распространителя печатных изданий № 1/203 от 07.03.2014, № 2 от 25.02.2014.

Адрес: ул. Хлюпина, 16, 231800 Слоним, Гродненская обл.

© БарГУ, 2019

Установа адукацыі
«Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт»

Веснік БарДУ

Штоквартальны навукова-практычны часопіс

Выдаецца з сакавіка 2013 г. Выпуск 7, снежань, 2019.

Серыя «Гістарычныя навукі
і археалогія. Эканамічныя навукі
Юрыдычныя навукі»

Заснавальнік: установа адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт».

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

Галоўны рэдактар часопіса Качурка Васіль Іванавіч, доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар, акадэмік Беларускай інжынернай акадэміі, акадэмік Міжнароднай акадэміі тэхнічнай адукацыі, акадэмік Міжнароднай акадэміі навук педагагічнай адукацыі, акадэмік Акадэміі эканамічных навук Украіны, заслужаны работнік адукацыі Рэспублікі Беларусь, рэктар установы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Намеснік галоўнага рэдактара часопіса Клімук Уладзімір Уладзіміравіч, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, прарэктар па навуковай рабоце ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ СЕРЫІ

Галоўны рэдактар серыі

Пазнякевіч Вікторыя Мікалаеўна, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, загадчык кафедры бухгалтарскага ўліку, аналізу, аўдыту і статыстыкі ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Адказны сакратар серыі

Пруднікава Аксана Мікалаеўна, выкладчык кафедры бухгалтарскага ўліку, аналізу, аўдыту і статыстыкі ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Рэдактар тэкстаў на англійскай мове

Пінюта Ірына Вячаславаўна, кандыдат педагагічных навук, дацэнт, дацэнт кафедры прафесійнай іншамоўнай падрыхтоўкі ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Андрыяшка Марына Васільеўна (*адказны за напрамак «Юрыдычныя навукі»*), кандыдат юрыдычных навук, дацэнт, дацэнт кафедры агульнаправавых дысцыплін і дзяржаўнага кіравання ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Дземідовіч Анатолій Віктаравіч (*адказны за напрамак «Гістарычныя навукі і археалогія»*), кандыдат гістарычных навук, загадчык кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Кораб Аляксандр Мікалаевіч (*адказны за напрамак «Эканамічныя навукі»*), кандыдат эканамічных навук, дацэнт, загадчык кафедры тэарэтычнай і прыкладной эканомікі ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Бязуглая Вікторыя Аляксандраўна, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, дэкан факультэта эканомікі і права ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Біглова Гузель Фаціхаўна, доктар эканамічных навук, галоўны навуковы супрацоўнік Федэральнай дзяржаўнай бюджэтнай установы навукі «Уфімскі федэральны даследчы цэнтр Расійскай акадэміі навук» (Уфа, Рэспубліка Башкартастан, Расійская Федэрацыя).

Васілевіч Рыгор Аляксеевіч, заслужаны юрыст Рэспублікі Беларусь, доктар юрыдычных навук, прафесар, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, загадчык кафедры канстытуцыйнага права Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Вішнеўскі Аляксей Фёдаравіч, доктар гістарычных навук, прафесар кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права ўстановы адукацыі «Акадэмія Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Гурскі Васіль Леанідавіч, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, загадчык аддзела Дзяржаўнай навуковай установы «Інстытут жыллёва-камунальнай гаспадаркі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Дземічаў Дзмітрый Міхайлавіч, доктар юрыдычных навук, прафесар, загадчык кафедры тэорыі і гісторыі права ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Жыткевіч Галіна Якаўлеўна, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, дацэнт кафедры бухгалтарскага ўліку, аналізу, аўдыту і статыстыкі ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Захарчанка Людміла Анатоцьеўна, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, дацэнт кафедры эканамічнай тэорыі і лагістыкі ўстановы адукацыі «Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт» (Брэст, Рэспубліка Беларусь).

Караў Дзмітрый Уладзіміравіч, доктар гістарычных навук, прафесар, дырэктар Цэнтра міждyscyплінарных даследаванняў дыяспар і замежнага беларусазнаўства ўстановы адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы» (Гродна, Рэспубліка Беларусь).

Ключко Рыма Мікалаеўна, кандыдат юрыдычных навук, дацэнт, загадчык кафедры крымінальнага права, крымінальнага працэсу і крыміналістыкі ўстановы адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы» (Гродна, Рэспубліка Беларусь).

Казлова Зоя Мікалаеўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, дацэнт кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Калядка Іван Мікалаевіч, кандыдат юрыдычных навук, прафесар, прафесар кафедры грамадзянскага працэсу і працоўнага права Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Касіч Ала Аляксандраўна, доктар эканамічных навук, прафесар Крамянчугскага нацыянальнага ўніверсітэта імя Міхаіла Астраградскага (Крамянчуг, Украіна).

Куган Святлана Фёдараўна, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, намеснік дэкана эканамічнага факультэта ўстановы адукацыі «Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт» (Брэст, Рэспубліка Беларусь).

Кузьменка Уладзімір Іванавіч, доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык Цэнтра гісторыі постіндустрыяльнага грамадства Дзяржаўнай навуковай установы «Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Літвінскі Аляксандр Уладзіміравіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Лосеў Уладзімір Уладзіміравіч, кандыдат юрыдычных навук, дацэнт, рэктар установы адукацыі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі «Міжнародны ўніверсітэт «МІТСО»» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Людзевіч Вольга Мікалаеўна, кандыдат юрыдычных навук, загадчык кафедры грамадзянскіх і крымінальна-прававых дысцыплін установы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Люты Анатоль Міхайлавіч, доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык кафедры гісторыі Беларусі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Лучанок Аляксандр Іванавіч, доктар эканамічных навук, прафесар, загадчык аддзела макразэканамічнага рэгулявання і фінансавай палітыкі Дзяржаўнай навуковай установы «Інстытут эканомікі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Манкевіч Ірына Пятроўна, кандыдат юрыдычных навук, дацэнт, дацэнт кафедры грамадзянска-прававых дысцыплін установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Матвяхук Яраслаў Мікалаевіч, доктар юрыдычных навук хабілітаваны, упаўнаважаны рэктара Універсітэта ў Беластоку па справах супрацоўніцтва з універсітэтамі Усходняй Еўропы (Беласток, Польшча).

Момат Таццяна Валер'еўна, доктар эканамічных навук, прафесар Харкаўскай нацыянальнай акадэміі гарадской гаспадаркі (Харкаў, Украіна).

Мядзведзева Гульнара Барангаліеўна, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, загадчык кафедры эканамічнай тэорыі і лагістыкі ўстановы адукацыі «Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт» (Брэст, Рэспубліка Беларусь).

Нячухрын Аляксандр Мікалаевіч, доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык кафедры ўсеагульнай і славянскай гісторыі ўстановы адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы» (Гродна, Рэспубліка Беларусь).

Амельянюк Аляксандр Міхайлавіч, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, першы прарэктар установы адукацыі «Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт» (Брэст, Рэспубліка Беларусь).

Астрагляд Аляксандр Васільевіч, кандыдат юрыдычных навук, дацэнт, прарэктар па навуковай рабоце прыватнай вышэйшай навучальнай установы «Універсітэт Караля Данііла» (Івана-Франкоўск, Украіна).

Саладоўнік Сяргей Юр'евіч, доктар эканамічных навук, дацэнт, загадчык кафедры эканомікі і права Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Таранава Таццяна Сяргееўна, доктар юрыдычных навук, прафесар, загадчык кафедры грамадзянска-прававых дысцыплін установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Функ Ян Іосіфавіч, доктар юрыдычных навук, прафесар, прафесар кафедры фінансавага права і прававога рэгулявання гаспадарчай дзейнасці Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Чарняк Юрый Вячаслававіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры агульнаправавых дысцыплін і дзяржаўнага кіравання ўстановы адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт» (Баранавічы, Рэспубліка Беларусь).

Шабанаў Вячаслаў Барысавіч, доктар юрыдычных навук, прафесар, загадчык кафедры крыміналістыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Шалаеў Уладзімір Паўлавіч, доктар філасофскіх навук, прафесар, дэкан факультэта сацыяльных тэхналогій федэральнай дзяржаўнай бюджэтнай адукацыйнай установы вышэйшай прафесійнай адукацыі «Паволжскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт» (Іашкар-Ала, Рэспубліка Марый Эл, Расійская Федэрацыя).

Шаўлюкоў Аляксандр Пятровіч, доктар эканамічных навук, прафесар, прафесар кафедры эканамічнай інфарматыкі, ўліку і камерцыі ўстановы адукацыі «Беларускі гандлёва-эканамічны ўніверсітэт спажывецкай кааперацыі» (Гомель, Рэспубліка Беларусь).

Шаркова Антаніна Васільеўна, доктар эканамічных навук, загадчык кафедры эканомікі арганізацыі федэральнай дзяржаўнай бюджэтнай адукацыйнай установы вышэйшай адукацыі «Фінансавы ўніверсітэт пры Урадзе Расійскай Федэрацыі» (Масква, Расійская Федэрацыя).

Якаўчык Мікалай Сцяпанавіч, доктар эканамічных навук, доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар, дырэктар Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў АПК установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт» (Мінск, Рэспубліка Беларусь).

Адрас рэдакцыі:
вул. Войкава, 21, 225404 г. Баранавічы.
Тэлефон: +375 (163) 64 34 77.
E-mail: vestnik@barsu.by .

Падпісныя індэксы: 00993 — для індывідуальных падпісчыкаў; 009932 — для арганізацый.

Пасведчанне аб рэгістрацыі сродкаў масавай інфармацыі № 1533 ад 30.07.2012, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

У адпаведнасці з загадам Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь ад 21 студзеня 2015 г. № 16 навукова-практычны часопіс «Веснік БарДУ» серыя «Гістарычныя навукі і археалогія. Эканамічныя навукі. Юрыдычныя навукі» ўключаны ў Пералік навуковых выданняў Рэспублікі Беларусь для апублікавання вынікаў дысертацыйных даследаванняў па гістарычных навукі і археалогіі, эканамічных навукі, юрыдычных навукі.

Навукова-практычны часопіс «Веснік БарДУ» ўключаны ў РІНЦ (Расійскі індэкс навуковага цытавання), ліцэнзійны дагавор № 06-01/2016.

Выдавец: установа адукацыі «Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт».

Выходзіць на рускай, беларускай і англійскай мовах.

Часопіс распаўсюджваецца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Загадчык рэдакцыйна-выдавецкай групы Г. Ю. Сідарэнка
Тэхнічны рэдактар Г. Ю. Сідарэнка
Камп'ютарная вёрстка С. М. Глушак
Карэктар Н. М. Каладко

Падпісана да друку 18.12.2019. Фармат 60 × 84 ¹/₈. Папера афсетная. Друк лічбавы. Гарнітура Таймс. Ум. друк. арк. 20,00. Ул.-выд. арк. 14,75. Тыраж 75 экз. Заказ .

Кошт свабодны.

Паліграфічнае выкананне: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства «Слонімскае тыпаграфія». Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/203 ад 07.03.2014, № 2 ад 25.02.2014.

Адрас: вул. Хлюпіна, 16, 231800 Слонім, Гродзенская вобл.

© БарДУ, 2019

Education institution
“Baranovichi State University”

BarSU Herald

A quarterly scientific-and-practical journal

Published since March 2013

Volume 7, December, 2019

Series “Historical sciences and
archaeology. Economics.
Law”

Promoter: educational institution “Baranovichi State University”.

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief Vasily Ivanovich Kochurko, Doctor of Agriculture, Professor, Member of the Belarusian Academy of Engineering, Member of the International Academy of Technical Education, Member of the International Academy of Pedagogical Education, Member of the Academy of Economic Sciences of Ukraine, Distinguished educator of the Republic of Belarus, Rector of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Deputy Editor-in-Chief Vladimir Vladimirovich Klimuk, Ph. D. in Economic Sciences, Associate Professor, Vice-Rector for Research of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

EDITORIAL BOARD OF THE SERIES

Series Executive Editor

Victorya Nikolayevna Poznyakevich, Ph. D. in Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Accounting, Analysis, Audit and Statistics of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Senior Editor

Aksana Nickolayevna Prudnikova, teacher of the Department of Accounting, Analysis, Audit and Statistics of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

English Texts Editor

Iryna Vyacheslavovna Piniuta, Ph. D. in Education, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Professional Foreign Language Training of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Maryna Vasilyevna Andryashka (*responsible for the topic area “Law”*), Ph. D. in Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of General Legal Disciplines and Public Administration of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Anatoliy Viktorovich Demidovich (*responsible for the topic area “Historical Sciences and Archaeology”*), Ph. D. in History, Head of the Department of Social Sciences and Humanities of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Aleksandr Nikolaevich Korob (*responsible for the topic area “Economic Sciences”*), Ph. D. in Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Theoretical and Applied Economics of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Victorya Aleksandrovna Bezuglaya, Ph. D. in Economic Sciences, Associate Professor, Dean of the Faculty of Economics and Law of the educational institution “Baranovichi State University” (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Guzel Fatikhovna Biglova, Dr. of Economics, Chief Researcher of the Federal State Budgetary Institution of Science “Ufa Federal Research Center of the Russian Academy of Sciences” (Ufa, Republic of Bashkortostan, the Russian Federation).

Grigoriy Aleksandrovich Vasilevich, Honored Lawyer of the Republic of Belarus, Dr. of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Belarus, Head of the Department of Constitutional Law of Belarusian State University (Minsk, the Republic of Belarus).

Aleksey Fyodorovich Vishnevskiy, Dr. of History, Professor of the Department of Theory and History of State and Law of the educational institution “Academy of the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Belarus” (Minsk, the Republic of Belarus).

Vasily Leonidovich Gurskiy, Ph. D. in Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Economics of the State research institution “Institute of Housing and Communal Services of the National Academy of Sciences of Belarus” (Minsk, the Republic of Belarus).

Dmitriy Mihaylovich Demichev, Dr. of Law, Professor, Head of the Department of Theory and History of Law of the educational institution “Belarusian State Economic University” (Minsk, the Republic of Belarus).

Galina Yakovlevna Zhitkevich, Ph. D. in Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis, Audit and Statistics of the educational institution "Baranovichi State University" (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Lyudmila Anatolyevna Zaharchenko, Ph. D. in Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economic Theory and Logistics of the educational institution "Brest State Technical University" (Brest, the Republic of Belarus).

Dmitriy Vladimirovich Karev, Dr. of History, Professor, Director of the Center for Interdisciplinary Studies of Diasporas and Foreign Belarusian Studies of the educational institution "Yanka Kupala State University of Grodno" (Grodno, the Republic of Belarus).

Alla Aleksandrovna Kasich, Dr. of Economic Sciences, Professor of the Kremenchug National University named after M. Ostrogradski (Kremenchug, Ukraine).

Rimma Nikolaevna Klyuchko, Ph. D. in Law, Associate Professor, Head of the Department of Criminal Law, Criminal Procedure and Criminology of the educational institution "Yanka Kupala State University of Grodno" (Grodno, the Republic of Belarus).

Zoya Nikolaevna Kozlova, Ph. D. in History, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Social Sciences and Humanities of the educational institution "Baranovichi State University" (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Ivan Nikolaevich Kolyadko, Ph. D. in Law, Professor, Professor of the Department of Civil Procedures and Labor Law of the Belarusian State University (Minsk, the Republic of Belarus).

Svetlana Fyodorovna Kugan, Ph. D. in Law, Associate Professor, Vice Dean of the Faculty of Economy of the educational institution "Brest State Technical University" (Brest, the Republic of Belarus).

Vladimir Ivanovich Kuzmenko, Dr. of History, Professor, Head of the Center for History of Post-industrial Society of the State research institution "Institute of History of the National Academy of Sciences of Belarus" (Minsk, the Republic of Belarus).

Aleksandr Vladimirovich Litvinskiy, Ph. D. in History, Associate Professor of the Department of Social Sciences and Humanities of the educational institution "Baranovichi State University" (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Vladimir Vladimirovich Losev, Ph. D. in Law, Associate Professor, Rector of the educational institution of the Federation of Trade Unions of Belarus "International University "MITSO" (Minsk, the Republic of Belarus).

Olga Nikolayevna Lyudvikevich, Ph. D. in Law, Head of the Department of Civil and Criminal Disciplines of the educational institution "Baranovichi State University" (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Anatoliy Mihaylovich Lyutiy, Dr. of History, Professor, Head of the Department of History of Belarus of the educational institution "Belarusian State Pedagogical Maxim Tank University" (Minsk, the Republic of Belarus).

Aleksandr Ivanovich Luchenock, Dr. of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Macroeconomic Regulation and Financial Policy of the State Research Institution "Institute of Economics of the National Academy of Sciences of Belarus" (Minsk, the Republic of Belarus).

Irina Petrovna Mankevich, Ph. D. in Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Civil and Legal Disciplines of the educational institution "Belarusian State Economic University" (Minsk, the Republic of Belarus).

Yaroslav Nikolaevich Matveyuk, Ph. D. in Law, Authorized Rector of the Belostok University for Cooperation with Universities in Eastern Europe (Belostok, Poland).

Gulnara Borangalieвна Medvedeva, Ph. D. in Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Economic Theory and Logistics of the educational institution "Brest State Technical University" (Brest, the Republic of Belarus).

Tatyana Valeryevna Momot, Dr. of Economic Sciences, Professor of Kharkov National Academy of Municipal Economy (Kharkov, Ukraine).

Aleksandr Nikolaevich Nechuhryn, Dr. of History, Professor, Head of the Department of World and Slavic History of the educational institution "Yanka Kupala State University of Grodno" (Grodno, the Republic of Belarus).

Aleksandr Mihaylovich Omelyanyuk, Ph. D. in Economical Sciences, Associate Professor, Vice-Rector of the educational institution "Brest State Technical University" (Brest, the Republic of Belarus).

Aleksandr Vasilievich Ostroglyad, Ph. D. in Law, Associate Professor, Vice-rector for Research of the Private Higher Educational Institution "King Danila University" (Ivano-Frankovsk, Ukraine).

Sergey Yuryevich Solodovnikov, Dr. of Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Economics and Law of the Belarusian National Technical University (Minsk, the Republic of Belarus).

Tatyana Sergeevna Taranova, Dr. of Law, Professor, Head of the Department of Civil and Law Disciplines of the educational institution "Belarusian State Economic University" (Minsk, the Republic of Belarus).

Yan Iosifovich Funk, Dr. of Law, Professor, Professor of the Department of Financial Law and Legal Regulation of Economic Activities of the Belarusian State University (Minsk, the Republic of Belarus).

Yuriy Vyacheslavovich Chernyak, Ph. D. in History, Associate Professor of the Department of General Legal Disciplines and Public Administration of the educational institution "Baranovichi State University" (Baranovichi, the Republic of Belarus).

Vyacheslav Borisovich Shabanov, Dr. of Law, Professor, Head of the Department of Criminology of the Belarusian State University (Minsk, the Republic of Belarus).

Vladimir Pavlovich Shalaev, Dr. of Philosophy, Professor, Dean of the Faculty of Social Technologies of the Federal State Budgetary Institution of Higher Professional Education "Volga State University of Technology" (Yoshkar-Ola, the Mari El Republic, the Russian Federation).

Aleksandr Petrovich Shevlyukov, Dr. of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Economic Informatics, Accounting and Commerce of the educational institution "Belarusian Trade and Economic University of Consumer Cooperatives" (Gomel, the Republic of Belarus).

Nikolay Stepanovich Yakovchik, Dr. of Economic Sciences, Dr. of Agricultural Sciences, Professor, Director of the Institute of Advanced Training and Retraining of Personnel of AIC of the educational institution "Belarusian State Agricultural Technical University" (Minsk, the Republic of Belarus).

Editorial address:

21 Voykova Str., 225404 Baranovichi.

Phone: +375 163 64 34 77.

E-mail: vestnik@barsu.by.

Subscription indexes: 00993 — for individual subscribers; 009932 — for companies.

The certificate of the registration of mass media № 1533 of 30.07.2012 issued by the Ministry of Information of Belarus.

In accordance with the order of the board of the Higher Attestation Commission of the Republic of Belarus on January 21, 2015 № 16 the scientific-and-practical journal “BarSU Herald”, the series “History of science and archaeology. Economics. Laws” was included on the list of the scientific publications of the Republic of Belarus for publishing the results of dissertation research History of science and archaeology, Economics, Laws.

Scientific-and-practical journal “BarSU Herald” is included into RSCI (Russian Science Citation Index), license agreement № 06-01/2016.

Published: educational institution “Baranovichi State University”.

Issued in Russian, Belarusian and English.

The journal is distributed on the territory of the Republic of Belarus.

Managing editor A. Y. Sidorenko

Technical editor A. Y. Sidorenko

Desktop Publishing S. M. Glushak

Proofreader N. N. Kolodko

Signed to print 18.12.2019. Format 60 × 84 ¹/₈. Offset paper. Digital printing. Headset Times. Cond. print. l. 20.00. Acc.-pub. l. 14.75. Circulation: 75 copies. Order .

Free price.

Printing performance: Grodno Regional Printing Unitary Enterprise “Slonim printing establishment”. The state registration certificate of the publisher, manufacturer and publications distributor № 1/203 of 07.03.2014, № 2 of 25.02.2014.

Address: 16 Hlyupin Str., 231800 Slonim, Grodno region.

© BarSU, 2019

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ

Белозорович В. А. Вклад В. И. Пичеты в формирование историографии Беларуси	13
Буйновский А. С. Основные оценочные подходы польской историографии начала XXI века к проблеме падения Речи Посполитой	19
Гур А. Н. Влияние философии стоицизма на политическую концепцию Полибия	23
Козловская Н. В. Шляхта Великого княжества Литовского XIV—XVI веков в современной российской историографии: традиции и новые направления исследования	29
Корсаков Д. Г. Российское Общество Красного Креста в белорусских губерниях Российской империи в начале XX века (1900—1914)	38
Котусев Е. Н. Н. Н. Любович: творческий путь в историю полонистики и основная проблематика его исследований	44
Кривошей Д. А. Государственная культурная политика в Беларуси: развитие стратегии (1991—2010)	50
Кручковский Т. Т. Реформация в Польше в оценке русской историографии второй половины XIX — начала XX века	58
Литвинский А. В. Модели этногенеза славян в историографии конца XX — начала XXI века	68

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Биглова Г. Ф., Житкевич Г. Я. Социализация и инновационность экономики: качественная взаимосвязь	80
Климук В. В. Предикторы эффективной коллаборации образовательного, научного и бизнес-секторов в условиях цифровой экономики	86
Короб А. Н. Предпосылки структурных преобразований экономики при оплате населением жилищно-коммунальных услуг	95
Лептюк Д. Н., Строк В. М. Международная образовательная миграция	100
Малеронок В. Н. Сущность и понятие туристического кластера	106
Познякевич В. Н., Житкевич Г. Я. Цифровая трансформация экономики Республики Беларусь: достижения, проблемы, перспективы	112

ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ

Андрияшко М. В. Правовое регулирование отношений по поводу искусственного прерывания беременности в Республике Беларусь	118
Андрощук В. В. Принципы защиты правового статуса Православной церкви в законодательстве Российской империи конца XIX — начала XX века	126
Гончарова Д. А. Публичное обсуждение проектов нормативных правовых актов как способ реализации информационной функции права	131
Кирмель А. Г. Отношение родства как препятствие к заключению брака в Республике Беларусь	136
Петровский Н. А. Метод аналогии в методологии права	142
Прокуда О. Ю. Правовое положение страхователя в отношениях по добровольному медицинскому страхованию	147
Трафимчик И. В., Шуленкова И. В. Исторические аспекты становления восстановительного правосудия по уголовным делам	153

ЗМЕСТ

ГІСТАРЫЧНЫЯ НАВУКІ

Белазаровіч В. А. Уклад У. І. Пічэты ў фарміраванне гістарыяграфіі Беларусі	13
Буйноўскі А. С. Асноўныя ацэначныя падыходы польскай гістарыяграфіі пачатку XXI стагоддзя да праблемы падзення Рэчы Паспалітай	19
Гур А. Н. Уплыў філасофіі стаіцызму на палітычную канцэпцыю Палібія	23
Казлоўская Н. В. Шляхта Вялікага княства Літоўскага XIV—XVI стагоддзяў у сучаснай расійскай гістарыяграфіі: традыцыі і новыя напрамкі даследавання	29
Корсакаў Д. Г. Расійскае Таварыства Чырвонага Крыжа ў беларускіх губернях Расійскай імперыі на пачатку XX стагоддзя (1900—1914)	38
Котусеў Я. М. М. М. Любавіч: творчы шлях у гісторыю паланістыкі і асноўная праблематыка яго даследаванняў ..	44
Крывашэй Д. А. Дзяржаўная культурная палітыка ў Беларусі: развіццё стратэгіі (1991—2010)	50
Кручкоўскі Т. Т. Рэфармацыя ў Польшчы ў ацэнцы рускай гістарыяграфіі другой паловы XIX — пачатку XX стагоддзя	58
Літвінскі А. У. Мадэлі этнагенезу славян у гістарыяграфіі канца XX — пачатку XXI стагоддзя	68

ЭКАНАМІЧНЫЯ НАВУКІ

Біглова Г. Ф., Жыткевіч Г. Я. Сацыялізацыя і інавацыйнасць эканомікі: якасная ўзаемасувязь	80
Клімух У. У. Прэдыктары эфектыўнай калабарацыі адукацыйнага, навуковага і бізнес-сектараў ва ўмовах лічбавай эканомікі	86
Кораб А. М. Перадумовы структурных пераўтварэнняў эканомікі пры аплаце насельніцтвам жыллёва-камунальных паслуг	95
Ляпцюк Д. М., Строк В. М. Міжнародная адукацыйная міграцыя	100
Маляронак В. М. Сутнасць і паняцце турыстычнага кластара	106
Жыткевіч Г. Я., Пазнякевіч В. М. Лічбавая трансфармацыя эканомікі Рэспублікі Беларусь: дасягненні, праблемы, перспектывы	112

ЮРЫДЫЧНЫЯ НАВУКІ

Андрыяшка М. В. Прававое рэгуляванне адносін у выпадку штучнага перарывання цяжарнасці ў Рэспубліцы Беларусь	118
Андрашчук В. У. Прынцыпы абароны прававога статусу Праваслаўнай царквы ў заканадаўстве Расійскай імперыі канца XIX — пачатку XX стагоддзя	126
Ганчарова Д. А. Публічнае абмеркаванне праектаў нарматыўных прававых актаў як спосаб рэалізацыі інфармацыйнай функцыі правы	131
Кірмель А. Г. Адносіны сваяцкасці як перашкода да заключэння шлюбу ў Рэспубліцы Беларусь	136
Пятроўскі Н. А. Метад аналогіі ў метадалогіі права	142
Пракуда В. Ю. Прававое становішча страхавальніка ў адносінах па добраахвотным медыцынскім страхаванні	147
Трафімчык І. В., Шулянкова І. В. Гістарычныя аспекты станаўлення аднаўленчага правасуддзя па крымінальных справах	153

CONTENTS

HISTORICAL SCIENCES AND ARCHAEOLOGY

Belazarovich V. A. V. I. Picheta's contribution to the formation of the historiography of Belarus	13
Buinouski A. S. The main evaluation approaches of polish historiography of the early XXI century to the problem of the Polish-Lithuanian commonwealth fall	19
Gur A. N. The influence of the philosophy of stoicism on the Polybius conception	23
Kazlouskaya N. V. The nobility of the Grand duchy of Lithuania in XIV—XVI centuries in modern Russian historiography: traditions and new directions of research	29
Korsakov D. G. Russian Red Cross Society in the Belarusian provinces of the Russian empire at the beginning of the XX century (1900—1914)	38
Kotusev E. N. N. N. Lubovich: a creative way to the history of polonistics and the basic problem of his researches	44
Kryvoshei S. D. State cultural policy in Belarus: the strategy development (1991—2010)	50
Kruczkowski T. T. The reformation in Poland in the assessment of Russian historiography of the second half of the 19th — early 20th century	58
Litvinski A. V. Slavic ethnogenesis models in historiography of the end XX — early XXI century	68

ECONOMICS

Biglova G. F., Zhitkevich G. Ya. Socialization and innovation of economy: qualitative interrelation	80
Klimuk V. V. Predictors of effective collaboration of the educational, scientific and business sectors in terms of digital economy	86
Korob A. N. Preconditions of structural transformations of the economy when paying housing and communal services by the population	95
Leptyuk D. N., Strok V. M. International educational migration	100
Maliaronak V. N. Essence and concept of tourism clustering	106
Poznyakevich V. N., Zhitkevich G. Ya. Digital transformation of the economy of the Republic of Belarus: achievements, problems, prospects	112

LAW

Andryashka M. V. Legal regulation of relations on the artificial interruption of pregnancy in the Republic of Belarus	118
Androshchuk V. V. Principles of protection of the orthodox church legal status in the Russian empire legislation in the late XIX — early XX century	126
Goncharova D. A. Public discussion of draft normative legal acts as a form of implementation of information function of law	131
Kirmel A. G. Relationship as an impediment to marriage in the Republic of Belarus	136
Piatrouski N. A. Method of analogy in the methodology of law	142
Prokuda O. Y. Legal status of the insurant in relations with voluntary medical insurance	147
Trafimchik I. V., Shulenkova I. V. Historical aspects of the establishment of restorative justice in criminal cases	153

УДК 378(100)

D. N. Leptyuk¹, V. M. Strok²

Yanka Kupala State University of Grodno, Ministry of Education of the Republic of Belarus,
22 Ozhesko Str., 230023 Grodno, the Republic of Belarus, ¹+375 (152) 73 19 00, leptyuk.d@gmail.com,
²+375 (152) 73 19 00, vitali.strok@gmail.com

INTERNATIONAL EDUCATIONAL MIGRATION

According to numerous reports, the number of international students in 2016 has increased five times compared to 1975. As a result of education migration most countries are facing a brain drain problem. Clear understanding of migration trends and patterns can help to adjust programs and take measures to regulate the migration of qualified professionals. The article addresses major trends of students' international migration in the field of higher education; identifies factors, affecting the choice of the country of study. The article also assesses similarities and differences in the international migration coordination policies of the countries, leading in educational migration. As a result, the top educational migration destinations, as well as the most qualitative and promising ways of regulating international educational migration were identified. This experience will allow other countries to improve the quality of education received by international students, as well as motivate highly qualified specialists to return home upon graduation.

Key words: migration; international education; factors of influence; dynamics of educational migration.

Fig. 1. Table 3. Ref.: 4 titles.

Д. Н. Лептюк¹, В. М. Строк²

Учреждение образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купаль»,
Министерство образования Республики Беларусь, ул. Ожешко, 22, 230023 Гродно, Республика Беларусь,
¹+375 (152) 73 19 00, leptyuk.d@gmail.com, ²+375 (152) 73 19 00, vitali.strok@gmail.com

МЕЖДУНАРОДНАЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ МИГРАЦИЯ

По многочисленным данным, количество иностранных студентов в 2016 году увеличилось в пять раз по сравнению с 1975-м. В результате процессов образовательной миграции множество стран столкнулись с проблемой «утечки мозгов». Четкое понимание тенденций и закономерностей миграции может помочь корректировать программы и принимать меры по регулированию миграции квалифицированных специалистов. В статье рассматриваются основные тенденции международной миграции студентов в сфере высшего образования; определены факторы, влияющие на выбор страны обучения. Статья также оценивает сходства и различия в политике координации международной миграции стран, лидирующих в сфере образовательной миграции. В результате были определены популярные направления и наиболее качественные и перспективные пути регулирования международной образовательной миграции. На примере опыта наиболее популярных в сфере получения образования стран другие страны могут повысить качество образования, получаемого иностранными студентами, и мотивировать высококвалифицированных специалистов вернуться на родину после окончания обучения.

Ключевые слова: миграция; международное образование; факторы влияния; динамика образовательной миграции.

Рис. 1. Табл. 3. Библиогр.: 4 назв.

Introduction. Since 2011, the number of international students has increased by 900 thousand people (Figure 1). Most governments are facing a brain drain problem. They are developing programmes to regulate international migration of skilled personnel. Special attention should be paid to educational initiatives, aimed at attracting schoolchildren, university students and international educational migrants. As a rule, they are aimed at creating conditions for retaining students of these universities in the host country. The process of globalization strengthens the international labour market every year, and international labour migration is the most important mechanism for development. Given this analysis of educational migration, it is important to understand main trends in the dynamics of migration of qualified personnel.

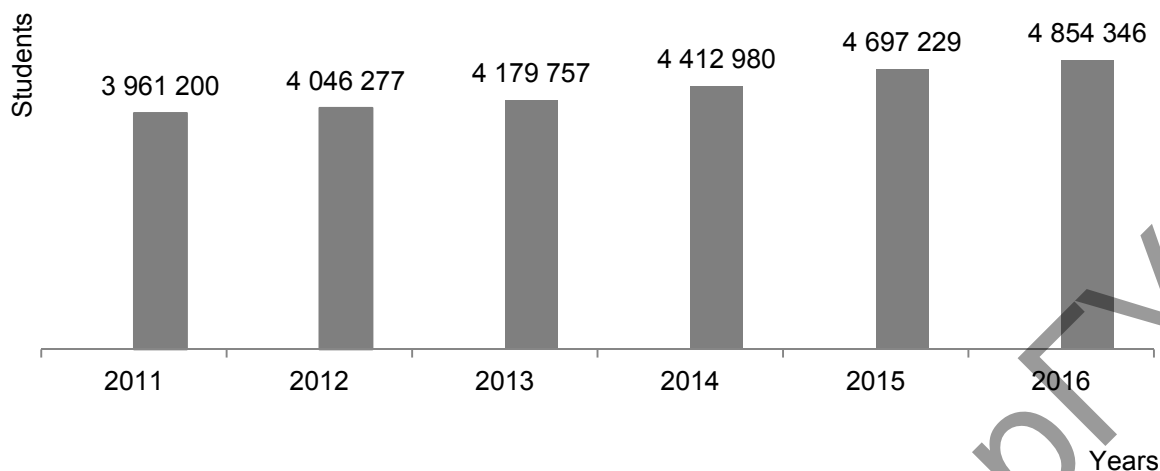

Figure 1. — Internationally mobile students, Global

Note. Own development based on [1].

Migration of higher education students is characterized by substantial positive dynamics in the number of foreign students enrolled in higher education institutions. It is crucial that the mobility of students increases with reaching more advanced levels of education. International students account for only 6 % of total enrolment in tertiary education, but they represent 26 % of enrolment in doctoral programmes. Also Asian students are more internationally mobile at short-cycle tertiary and masters level, while European students tend to be more mobile at bachelor's level.

Statistics from the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) show a long-term trend of increasing number of international students. Over the past 30 years, the number of foreign students has increased almost fivefold, from 800.000 in 1975 to 4.6 million in 2015. The growth in the number of foreign students is associated with the following factors: first, the strategies pursued by states to preserve and develop political and social ties between countries. Especially in connection with the construction of a single European environment. Secondly, there is a significant increase in the number of students receiving higher education. Third, the democratization of prices in the context of globalization in the field of transport [2].

Methodology and methods of research. To write this work, such research methods as analysis and synthesis, system approach, economic and statistical methods, comparative analysis were used. The following methods were used in the course of research: analysis and synthesis, systematic approach, comparative analysis, as well as tabular and graphical methods.

The results of the study and their discussion. According to table 1 [3], the most popular countries are those that have well-developed programs regulating educational migration. Also these countries have a high level of education and the opportunity to work in this country after graduation from educational programs.

As you can see on the table 2, OECD countries (with the exception of Norway, Luxembourg and Iceland) accept almost 3 times more international students than they send abroad for education. These countries are the most popular destination for international students. It is also important that one in three of the four EU students comes from another European country, which indicates the high intraregional mobility of students.

The USA, the United Kingdom, China, Australia, France occupy a leading position in the directions of foreign migration of students.

Table 1. — Top host destination of international students worldwide in 2017, by number of students

Top 8 host countries for international students	Total number of international students in 2017	Top three countries of origin for international students
United States	1 078 822	China, India, Korea, Rep.
United Kingdom	501 045	China, Malaysia, India
China*	442 773	Korea, Rep., USA, Japan
Australia	327 606	China, India, Malaysia
France	323 933	Morocco, China, Algeria
Canada	312 100	China, India, France
Russia*	296 178	Kazakhstan, Ukraine, Uzbekistan
Germany	251 542	Turkey, China, Russia

Note. Own development based on [3].

Table 2. — Migration of students by 2017 (UNESCO)

Country	Number of mobile students abroad	% of population	Number of mobile students hosted	% of population
Australia	12 713	0.05	335 512	1.33
Austria	17 603	0.20	70 484	0.81
Belgium	13 975	0.12	61 102	0.53
Canada	50 222	0.13	189 478	0.51
Denmark	5 117	0.09	34 034	0.60
Finland	10 033	0.18	23 197	0.41
France	90 717	0.14	245 349	0.38
Germany	119 021	0.14	244 575	0.29
Japan	31 702	0.03	143 457	0.11
Netherlands	16 897	0.10	89 920	0.52
New Zealand	5 580	0.11	53 854	1.10
Sweden	17 281	0.17	28 029	0.28
Switzerland	13 185	0.15	51 911	0.60
United Kingdom	34 025	0.05	432 001	0.65
USA	72 830	0.02	971 417	0.29
Singapore¹	24 793	0.41	53 122	0.88
Iceland*	2 622	0.78	1 260	0.38
Luxembourg*	10 243	1.67	3 268	0.53
Norway*	18 806	0.35	10 880	0.20

Note. Own development based on [3].

1 — The black color of selected countries outside the OECD.

* — Countries in which the number of mobile student abroad exceeded the number of mobile students hosted.

When choosing a country of study, the following factors are essential for a potential migrant student.

Geographical proximity

A striking example of the importance of geographical proximity in the choice of the country of study, are the States of the European Union. In the EU, more than 70 % of international students are citizens of another European country. In general, it is worth noting the asymmetry of educational migration towards regional centers.

Language proximity

According to OECD studies, the most attractive countries are those with educational programmes in English. In this regard, a significant part of non-English-speaking countries began to provide courses in English, to eliminate the language factor in the decision to study outside the country of citizenship. On average, among OECD countries in 2017, one in four foreign students comes from a country with the same official state language or widespread use as the recipient country [2].

Cultural and socio-economic proximity

A significant proportion of foreign students from Africa studying in the UK, France and Belgium are from their former colonies. More than half of foreign students (56 %) in Russia are citizens of Belarus, Kazakhstan, Ukraine, Azerbaijan and Uzbekistan [3].

Tuition

Tuition also acts as one of the factors of attractiveness of this or that direction of studies. Public and private educational institutions consider foreign students as an additional source of income. In most OECD countries, tuition fees charged by public universities are higher for foreign students than for their citizens.

In countries such as the United States and the United Kingdom, the unattractiveness of high tuition is offset by scholarship programs, loans, and the prospect of high-paying jobs at the end of their studies. On the other hand, despite the provision of programmes in English and the low (or no) tuition fees for foreign students, there is a lower proportion of foreign students in the Nordic countries.

The country's reputation in the field of higher education

The reputation of the country in the field of higher education affects the decision when choosing the country of study. This is confirmed by the data from the table 3.

The table 3 describes some of the most popular countries in terms of the number of foreign students and their place in the ranking of world universities QS. According to the latest data of the QS-rating for 2018, the USA was the leader in providing universities both in the global and regional rankings. At the same time, the country's popularity for foreign students corresponds to its place in the QS ranking. The exceptions are the Netherlands (7th place), Switzerland (10th place) and Spain (13th place) in the European region, which are not included in the 8 most attractive for foreign students in the presence of a large number of universities, as well as South Korea and Japan, who took 11th and 9th place. (Comparison with table 1 "Top host destination of international students worldwide in 2017, by number of students"). This discrepancy can be explained by the regional leadership of these countries in the provision of educational services [4].

Table 3. — Global ranking of Quacquarelli Symonds (QS) countries most actively accepting international students, 2017

Country	The number of universities included in the top 300 universities by QS	Place in the ranking on the representation of universities in the top 300 ranking QS
USA	59	1
UK	40	2
Germany	17	3
Australia	16	5
China	15	6
Canada	13	8
France	11	9
Japan	11	9
Korea, Rep.	9	11
Spain	7	13
Russia	3	27

Note. Own development based on [4].

Creation of national educational programs to support foreign education

The labor market of the country receiving international migrants can be replenished not only with the help of direct recruitment from abroad, but also with the help of attracting students at the end of training. Thus, the migration of students is an important tool to replenish the labor resources of the receiving country. However, in contrast to growth of labour migration, a significant increase in the number of students who did not return after studying in the country of origin is not observed.

Regional features of educational migration regulation in Europe.

Europe. The system of free movement of people and ensuring labor migration within the European Union is currently the most developed in the framework of regional integration processes in the world. Thus, Sweden, Finland, Norway, Belgium and Portugal are most open to immigration.

Internationalization of higher education leads to the renewal of programs and state policy in the field of attracting international students. In 2012, new measures were introduced in Finland, Slovakia, Spain, Sweden and Lithuania. Models such as online education, franchises, and the creation of international campuses are becoming increasingly common, affecting the demand for higher education in foreign countries [1].

On the other hand, a large flow of international students may have a negative impact on the future employment of national students in the country of study. Therefore, restrictions on visas and residence permits are introduced. Also, the pressure on the labor force and the growth of unemployment in Europe led to the revision of the postgraduate attraction of migrants to the labor market. Thus, in the sphere of educational migration there is a tendency towards more selective policy (complication of the procedure of entry and obtaining visas with the preservation of recruitment of students and postgraduate recruitment of foreign citizens).

The practice of attracting foreign students to professional programs and degree programs is actively spreading. At the same time, employers provide target information for young foreign specialists on the possibilities of obtaining work in the specialty, for example, in Germany. In particular, this support is used in such areas as medicine, engineering, tourism and catering.

Conclusion. The last decade has seen a steady increase in international educational migration. The phenomenon of regional migration is also growing. For such a phenomenon as educational mi-

gration, the following factors are important: the development of political and social ties between the countries, as well as the increase in the number of students receiving higher education and post-secondary, but no less important is the availability of educational programs and appropriate conditions for education abroad. In turn, the factors of cultural proximity of the countries and the quality of education are important for students who choose the country. The importance of cultural affinity is proved by educational migration in Europe and the Commonwealth of Independent States (or CIS countries), where almost every third foreign student comes from another country in the region. And the constant growth of educational immigration to the USA and Canada confirms the importance of the quality of education.

The growing gap between developed and developing countries in demographic and socio-economic aspects has led to increased asymmetries in regional coordination of migration processes in favour of Europe and North America. Also, the leadership of these countries in attracting migrants for higher education remains. Successful practices of attracting foreign students with their further employment in the receiving country actualize the tools of attracting international migrants in the regulation of educational migration in less developed countries. On the example of Europe, Canada and the United States should develop active inter-country cooperation in the field of providing new forms of education (such as distance learning, double degree programs, etc.), as well as conducting student exchanges, international practices and trainings. The development of a system of educational visas of different types and an increase in the permitted period of job search at the end of study on the model of Canada and Germany can serve as an incentive to attract young professionals from other countries.

References

1. International student mobility [Electronic resource]. — Mode of access: <https://data.oecd.org/students/international-student-mobility.htm> . — Date of access: 05.01.2019.
2. Global Flow of Tertiary-Level Students [Electronic resource]. — Mode of access: <http://uis.unesco.org/en/uis-student-flow> . — Date of access: 03.01.2019.
3. International students [Electronic resource]. — Mode of access: <https://migrationdataportal.org/themes/international-students> . — Date of access: 28.12.2018.
4. QS World University Rankings [Electronic resource]. — Mode of access: <https://www.qs.com/world-university-rankings-2018/> . — Date of access: 05.01.2019.

Received by the editorial staff 20.08.2019